

Pelkosenniemen kunta
Vanhusneuvosto
98500 PELKOSENNIEMI

MUISTIO

18.5.2021

Aika: 18.5.2021 klo 14.00

Paikka: Valtuustosali

Läsnä: Dickman Vesa-Pekka	jäsen
Honkanen Heikki	jäsen
Kulpakko Aino	varajäsen
Lehtola Hilikka	Jäsen
Oinas Marja-Liisa	jäsen
Pelkonen Kirsti	varajäsen

Alatalo Paula	hallinto- ja sivistysjohtaja
Kostamo Annika	Kunnanhallituksen edustaja, etäyhteydellä
Lindqvist Anita	palvelukodin johtaja
Orava Eeva	sihteeri
Vauhkonen Päivi	kunnanjohtaja, etäyhteydellä

1. Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.00.

2. Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Kokouksen työjärjestykseen lisättiin kohta: 4. Ajankohtaisia kuulumisia. Muutoin työjärjestys hyväksyttiin.

4. Ajankohtaisia kuulumisia

Kunnanjohtaja tuo ajankohtaisena asiana esille kuntavaalit. Kunnanjohtaja kysyy vanhusneuvostolta, onko kiinnostusta järjestää vaalipaneelia tai muuta tilaisuutta ehdokkaiden esittäytymiseen. Neuvosto keskusteli kuntavaaleista ja piti mahdollisuutta tutustua ehdokkaisiin hyvänä asiana. Vaalipaneelin järjestämisvastuu olisi hyvä olla jollakin ulkopuolisella taholla tai tahoilla, kuten kansalaisopisto ja kyläyhdistykset. Kunnanjohtaja piti käytyä keskustelua hyvänä. Kunnanjohtaja kertoi, että Lapin Kansa on julkaissut juuri hänen mielipidekirjoituksensa liittyen kunnallisvaaleihin.

Vanhusneuvosto koosti kokouksena aikana lausunnon vaalipaneeleista kyläyhdistyksille.

Vanhusneuvoston lausunto:

Vanhusneuvostolle on esitetty toive ottaa kantaa vaalipaneelin järjestämiseen. Vanhusneuvosto katsoo, että vaalipaneelien järjestäminen on suotavaa. Vanhusneuvosto katsoo, että vanhusneuvosto ei kunnallisena vaikuttamistoimielimenä ole sopiva järjestäjätaho tämänkaltaisille tilaisuuksille. Vanhusneuvo välittää viestin kyläyhdistyksille.

Annika Kostamo tuo kunnanhallituksen terveiset vanhusneuvostolle, sekä sähköpostilla että osallistamalla etäyhteyden välityksellä kokoukseen. Ajankohtaisena asiana on uusi hallintosääntö ja kunnanhallitusmalli, jotka astuvat voimaan uudella valtuuskaudella. Jatkossa toimii kuusi jäseninen hallitus. Vaikuttamistoimielinten rooli korostuu päätöksenteossa. Nykyisellä valtuustokaudella maakuntakaava jää kesken, johon olen osallistunut kunnan ohjausryhmän edustajana, Kostamo kertoo. Kemihaaran altaan alue ratkaistaan tulevassa kaavassa. Kuntana on otettu erityisesti kantaa liikenteen kasvun lisääntymiseen. Metsienkäyttö tulee lisääntymään metsäteollisuus ja kaivoshankkeet tuovat liikennettä. Toiveena on, että liikenne kulkisi itäpuolta tai ohitustie ratkaisuihin. Perustien parannus on viimesijainen vaihtoehto, mikä on hankaa rakennuksien ja tärinänpoiston osalta. Valokuituselvitys on menossa. Kostamon mukaan valokuidun tarve tulevaisuudessa kasvaa 4G ja 5G ohella. Sodankylän tähtikuitu Oy on halukas rakentamaan verkkoa. Kysely käynnissä Pelkosenniellä.

Ohessa vielä Annika Kostamon vanhusneuvostolle osoitetun sähköpostiviestin sisältö:

”Vaikuttamistoimielimillä on tärkeä rooli edustamiensa ikäryhmien tarpeiden ja toiveiden esille tuomisessa. Vaikuttamistoimielin on asiantuntijaryhmä, jonka kuuleminen tulee olla kunnallisten asioiden valmistelussa itsestään selvyys. Tämä toimintatapa on hiukan takellellut kuluneella valtuustokaudella vaikuttamistoimielimistä riippumattomista syistä, mutta koen, että loppua kohden kuuleminen on alkanut sujumaan hyvin. Kunnanhallitus on saanut vanhusneuvostolta arvokasta tietoa päätöksenteon pohjaksi. Uuden valtuuston aloittaessa kunnanhallitusmallin mukaisesti, tulee vaikuttamistoimielimien rooli korostumaan. Toivottavasti ainakin osa teistä on käytettävissä myös tulevassa vanhusneuvoston kokoonpanossa.

Haluan kiittää vanhusneuvostoa erittäin aktiivisesta toiminnasta. Olette tehneet työtä suunnitelmallisesti ja edustaneet kuntamme suurinta ikäluokkaa hyvin kokonaisvaltaisesti ja arvokkaasti.

Mukavaa kevättä kaikille!

Ystävällisin terveisin, Annika Kostamo
Pelkosenniemen kunnanhallituksen puheenjohtaja”

Palvelukodin johtaja Anita Lindqvist kertoo osallistuneensa vanhusneuvoston kokoukseen ensimmäisiä kertoja vuonna 2015. Lindqvist muistelee vanhusneuvoston päässeensä todella vauhtiin vuonna 2017, jolloin muun muassa kelataksi-kannanotto saatiin kunniallisesti maaliin. 1.10.2020 vanhuspalvelulaki saatiin käyttöön. Laki vaikuttaa erityisesti hoitajamitoitukseen. Lindqvist korostaa kotipalvelun olevan erityisen onnistunut ikäihmisten palvelumuoto Pelkosenniellä. Kotipalvelu

liikkuu sujuvasti paikasta ja yksiköstä toiseen. Kotipalvelu takaa turvallisen kotona-asumisen mahdollisuuden monelle kuntalaiselle. Lindqvist kertoo, että takana on koettelemuksien vuosi takana, erityisesti koronan vuoksi. Vanhusneuvosto, edustamansa ryhmän asemassa, on ollut eturintamassa. Hyvien rajoitteiden ansiosta ja kuuliaisuuden vuoksi olemme onnistuneet tässä koettelemuksien vuodessa.

Hallinto- ja sivistysjohtaja Paula Alatalo esittäytyy: ilo päästä tänne, kiitoksia kutsusta. 1.5. olen aloittanut hallinto- ja sivistysjohtajan tehtävässä, johon kaksi toimialaa on yhdistetty. Henkilöstö, talouspalvelu, asiakirjahallinto jne. sivistyspalveluiden osalta opetustoimi, varhaiskasvatus, kirjasto, liikunta, kulttuuri ja nuorisotoimi muun muassa... Näen tämän laajan kokonaisuuden mahdollisuutena. Aiemmin olen toiminut hallinnon ja sivistystoimen tehtävissä ruohonjuuritasolla sekä johtotehtävissä. Kunnan konteksti ja tuntemus rakentuu pikkuhiljaa. Koen, että tietotaito ja näkemys on kentällä. Alatalo kertoo hanke- ja hankintakoordinaattorin rekrytoinnista. Hanke- ja hankintakoordinaattoriksi on valittu Vilma Sydänlammi. Hän aloittaa tehtävässä 1.6.2021. Hyvinvointipalveluiden hankinta jatkossa on vielä selvityksessä. Hyvinvointipalveluiden koordinointi on kunnan lakisääteinen tehtävä, joten se on otettava huomioon kunnan toiminnassa.

Sosiaalipalvelut: paikkatilanne,

Sosiaalijohtaja Riitta Kostamo, joutui poistumaan kesken kokouksen sosiaalipäivystyksen vuoksi. Anita Lindqvist ja sosiaaliohjaaja Eeva Orava kertoivat yhdessä sosiaalipalveluiden ajankohtaisia asioita. 24.5.2021 aloittaa sosiaalipalveluiden vuosilomasijaisena ma. sosiaalityöntekijä Saija Reijo. Sosiaalipalveluissa tällä hetkellä haasteena on jono palvelukoti Onnelaan sekä tuleva terveyskeskuksen sulkuaika kesällä. Onnela on tällä hetkellä täynnä. Yksittäisiä vapaita vuorohoitoviikkoja on kesälle, mutta myös vuorohoidon osalta tilanne on haastava. Palvelukotiin on runsaasti hakemuksia jonossa ja akuutisti paikkaa tarvitseville pitää etsiä vaihtoehtoisia paikkoja, joko ikäihmisten perhehoidosta tai lähikuntien yksityisiltä palveluntarjoajilta. Ikäihmisille soveltuvia vuokra-asuntoja on niukasti kunnassa tarjolla. Moni ikäihminen hyötyisi kuntakeskukseen muuttamisesta, ns. välitappina, ennen palvelukotiin siirtymistä. Ikäihmiset toivovat kuntaan edullisia, pieniä, hyväkuntoisia sekä rauhallisia asuntoja, joihin olisi helposti saatavilla kotiin tuotavia palveluita, kuten kotipalvelua. Tämänhetkinen tilanne vie paljon sosiaalipalveluiden resursseja, kun asiakkaille pyritään löytämään sopiva asumismuoto. Lisäksi ikäihmisten asiakastyö vaatii paljon motivointia ja kannustamista elämäntilanteen muuttuessa.

Annika Kostamo tuo esille, että Pelkosenniemen vuokra-asunnoilla on mahdollisuus Ararahoituksella korjata ja muuttaa nykyisiä asuntoja ikäihmisille soveltuviksi. Kostamo harmittelee, ettei tieto ikäihmisten asumistilanteen haasteista ole kantautunut päättäjille. Lindqvist muistelee, että jo kymmenen vuotta sitten pohdittiin jonkun rivitalon muuttamista ikäihmisille soveltuvammaksi, mutta asia ei edennyt tuolloin.

Vanhusneuvosto jatkaa keskustelua ikäihmisten asumistilanteesta, palvelukodista ja vuodeosastosta. Vanhusneuvosto toivoo ikäihmisten sijoittumisen eri palveluihin olevan joustavaa ja asiakaslähtöistä.

Visio tulevalle vanhusneuvostolle, että ikäihmisten asumisenmahdollisuuksia palveluineen tulee kehittää. Viestiä kuntayhtymälle asiakaslähtöisyyden huomioimista myös vuodeosaston potilaspaikoissa.

Asiakasmaksulaki tulee muuttumaan kesällä ja tästä tiedotetaan tarkemmin sosiaalipalveluiden toimesta. Sosiaali- ja terveysministeriö: asiakasmaksulain muutos tulossa 1.7.2021 alkaen.

Uudistettu asiakasmaksulaki on vahvistettu. Se laajentaa palvelujen maksuttomuutta ja kohtuullistaa maksuja. Laki sisältää myös kauan odotetut säännökset palveluasumisen maksuista. Uudistuksen myötä lähes miljoonan suomalaisen asiakasmaksut pienenevät nykyisestä. Uusia maksuttomia palveluja ovat jatkossa esimerkiksi hoitajavastaanotot perusterveydenhuollossa, alle 18-vuotiaiden poliklinikkakäynnit, eräät tartuntatautien hoitoon liittyvät asiat, kuten HIV:n ehkäisyyn tarkoitettu lääkitys, sekä päihteitä käyttäville raskaana oleville suunnattujen äitiyspoliklinikoiden antama hoitokokonaisuus. Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen maksuista säädetään puolestaan pitkälti vastaavasti kuin pitkäaikaisen laitoshoidon maksuista. Tällä tavoin intensiivisen hoidon ja huolenpidon tarpeessa olevien asiakkaiden maksut peritään mahdollisimman yhdenmukaisin perustein. (lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö, <https://stm.fi/-/asiakasmaksulaki- uudistuu-lakimuutokset-voimaan-1.7.2021->)

5. Edellinen muistio hyväksyttiin.

Hyväksyttiin.

6. Nostoja toimintakaudesta 1.6.2017- 31.5.2021, lyhyesti

Liitteenä poimintoja kaudelta 2017-2021.

7. Syksyn ohjelma, 3.-10.10.2021

Vanhustenviikon teemana on Luonto antaa voimaa – Naturen ger kraft.

Kynkkärinki, 2-3 hengen ryhmissä. Luontoteema tulee esille ikäihmisten toiminnassa esille.

8. Ilmoitusasiat, viranhaltijat

Ei ilmoitusasioita.

9. Muut asiat

Kesiviikoksi on tilattu kesäpäivä – Porinakerhon retki Kilpiaavan ensimmäiselle laavulle.

Annika: Kemijärven kansalaisopisto järjesti edellisen vaalin paneelin.

Kirsti Pelkonen kysyy ysien itsenäistymispaketeista, kuka vastaa pakettien kokoamisesta. Sosiaaliohjaaja on yrittänyt selvittää asiaa, mutta vielä ei ole tiedossa kuka vastaa asiasta, kun etsivä nuorisotyöntekijä on vielä rekrytoimatta.

Kokous päätettiin klo 16.19.

Marja-Liisa Oinas

Puheenjohtaja

Eeva Orava

sihteeri